

Szwemin Jan

Data urodzenia: 1881

kurator, wizytator, działacz narodowy i społeczny, członek TNT w l. 1926-1928.

Urodził się w Czerninie w powiecie sztumskim, w rodzinie nauczyciela. W 1901 r. ukończył gimnazjum w Gnieźnie. W tamtym okresie był przewodniczącym tajnego Towarzystwa Tomasza Zana, po wykryciu tej organizacji otrzymał wyrok 6 tygodni więzienia. W l. 1901-1905 studiował germanistykę na kilku niemieckich uniwersytetach, m.in. w Lipsku i Monachium. Od 1906 r. pracował jako nauczyciel, początkowo w Będzinie a od 1915 r. w warszawskich szkołach prywatnych. W międzyczasie w 1908 r. zdał egzamin na nauczyciela języka niemieckiego w szkołach średnich. W l. 1915-1918 odbywał służbę w armii niemieckiej. Po zakończeniu I wojny światowej zaangażował się w organizację polskich władz oświatowych, m.in. na Śląsku – w 1923 r. został wizytatorem w Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego, w Wydziale II, odpowiedzialnym za szkolnictwo powszechne, pełnił tam obowiązki naczelnika w 1925 r. został kuratorem w Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego. W 1925 r. miał 19 letni staż zawodowy. W l. 1931-1939 był wicedyrektorem Prywatnego Gimnazjum i Liceum im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Podczas II wojny światowej wysiedlono go do Tarnowa, zaangażował się tam w tajne nauczanie. Po 1945 r. osiadł w Poznaniu, pracował m.in. jako lektor na tamtejszym uniwersytecie, przygotowywał podręczniki do nauki języka niemieckiego. Był autorem wielu artykułów o tematyce pedagogicznej. Należał do grona założycieli Instytutu Bałtyckiego, aktywnie działał w ZHP oraz LOPP. Zmarł w Poznaniu.

Literatura:

1. *Spis nauczycieli szkół wyższych, średnich, zawodowych, seminariów nauczycielskich oraz wykaz zakładów naukowych i władz szkolnych*, red. Z. Zagórowski, Lwów-Warszawa 1924, s.60
2. *Spis nauczycieli szkół wyższych, średnich, zawodowych, seminariów nauczycielskich oraz wykaz zakładów naukowych i władz szkolnych, T.2*, red. Z. Zagórowski, Warszawa-Lwów 1926, s. 19
3. Przybyszewski K., *Szwemin Jan*, [w:] *Toruński słownik biograficzny*, t. 5, red. K. Mikulski, Toruń 2007, s. 220-222

Agnieszka Wałęga